

claudicantem; et priorem aiunt ex se et ab intrinseco reddere personam inhabilem ad matrimonium, et ita solemnizare votum castitatis; non vero posteriorem; et hujus posterioris modi dicunt esse traditionem illam Societatis. Unde ad argumentum negant consequentiam, quia traditio, quæ fit a religiosis Societatis non professis, est alterius rationis a traditione, quæ fit a professis, tam ejusdem Societatis quam aliarum religionum approbatarum. Nam in professione solemniter fit traditio perfecta, et simpliciter perpetua ex utraque parte, quia et religiosus ita se tradit ut se perpetuo privet dominio sui corporis, et religio etiam illam acceptat ut irrevocabilem, et ita se obligat religioso, ut non possit illum dimittere quoad vinculum, nec professionem seu traditionem semel factam dissolvere. Traditio vero illa quæ ab scholaribus vel coadjutoribus Societatis fit, licet ex parte religiosi sit perpetua, et ideo cum tribus votis sufficiat ad statum religiosum constituendum, nihilominus ex parte religionis non est ita perpetua, quia ex certis causis potest religiosum liberum dimittere, et repudiare donationem sibi a religioso factam. Et hinc fit ut hæc traditio non ita solemnizet votum sibi annexum, sicut prior. Hanc distinctionem refert Sanc. supra, n. 11, et tradit Vasquez, d. disp. 165, c. 8, responsum prædictum approbando. Et idem sentit Valentia, tom. 4, disp. 10, q. 5, punct. 3, et late ac docte Basil., in lib. Variar. disp., q. 3, c. 5; et est sententia satis probabilis.

17. *Impugnatur prædicta distinctio.* — Nihilominus iudicio meo vim argumenti facti non enervat. In duobus enim comparari potest quoad perfectionem traditio seu donatio religiosa, quæ in Societate fit post biennium, ad illam quæ fit in absoluta et solemniter professione. Primo, in substantia (ut sic dicam) traditionis, id est, intensione, vel magnitudine obligationis, aut in extensione materiæ, et amplitudine rei donatæ, ac denique in abdicatione domini proprii corporis et voluntatis. Secundo, comparari possunt in perpetuitate et irrevocabilitate talis donationis, ac proinde in incapacitate recuperandi unquam libertatem, et dominium sui alteri donatum. In priori comparatione, falsum est dicere, illam donationem, quæ in Societate fit cum votis simplicibus, minus perfectam esse, quam quæ fit in quacumque professione religiosa. Nam scholaris vel coadjutor Societatis, cum tria vota emittit, vere se Societati donat, ab-

dicando dominium suæ voluntatis et corporis in ordine ad omnia obsequia Dei et religionis, secundum suam regulam. Unde in ipsamet religione Societatis, in hoc non est inæqualitas perfectionis inter hos religiosos, et alios solemniter professos. Cum ergo professi Societatis non minus perfecte se tradant religioni suæ, quam cæteri professi monachi religionibus suis, fit consequenter ut dicti religiosi Societatis non professi quoad hanc partem non minus perfecte se tradant, quam cæteri omnes religiosi, sive quoad abdicationem domini in seipsos, sive in extensione materiæ, seu rei donatæ. Quippe qui (ut ait Gregorius XIII, in d. constitut.) *per ea vota se actu religioni tradunt, seque divino servitio in ea dicant.* Utique plene et integre, juxta suam regulam.

18. *Incapacitas domini temporalium bonorum in professis solemniter non provenit ex sola traditione sui.* — Neque contra hoc obstat, quod isti religiosi Societatis per vota simplicia non fiunt incapaces domini temporalium bonorum; tum quia non agimus de traditione quoad externa bona fortunæ, sed de donatione propriæ personæ, quoad omnes usus sui corporis regulæ consentaneos; tum etiam quia incapacitas domini temporalium bonorum in professis solemniter non provenit ex sola illa donatione sui, sed adjuncta ordinatione Ecclesiæ, ut infra ostendam; et ideo, stante æqualitate in donatione sui, potest ex ea parte in illo effectu esse inæqualitas. Denique in magnitudine seu intensione (ut sic dicam) obligationis etiam est æqualitas. Nam si sit sermo de obligatione ad religionem ipsam, cum hæc oriatur ex translatione domini in ipsam, sicut donatio in sua substantia æqualis est, ita et obligatio, quæ ex illa nascitur. Si vero sit sermo de obligatione, quæ nascitur ex voto castitatis, etiam illa non est minor, quia, teste Cælestino III, in capite *Rursus*, Qui Clerici vel vovent., votum simplex non minus obligat apud Deum, quam solemniter. Maxime quia etiam, juxta dictam sententiam, præcisa traditione, et nudam promissionem Deo factam considerando, non intelligitur differentia inter utrumque votum, et ideo prudenter addidit Cælestinus illam particulam, *apud Deum.*

19. Præterea in comparatione illarum traditionum, quoad durationem seu perpetuitatem ex parte personarum se tradentium, etiam est æqualitas, quia voventes simpliciter

in Societate, etiam ex parte sua se in perpetuum tradunt Societati, nec possunt unquam, vel in illo casu donationem de se factam revocare, aut sine apostasiæ labe propria voluntate recedere. Ratione cujus perpetuitatis, illa traditio et perpetuitas votorum, quæ, illa durante, existit, ad verum, proprium ac perfectum statum religiosum constituendum sufficit, ut Gregorius XIII definivit, et infra dicemus. Solum ergo ex parte acceptationis talis donationis, quæ a prælato fit nomine religionis, est inæqualitas, quia in Societate superior acceptat illam donationem quantum ad translationem domini in religionem, et quantum ad obligationem personæ se donantis, non tamen quantum ad obligationem retinendi immutabiliter illud dominium, sed potius reservat religioni et ejus prælatis potestatem repudiandi dominium illud, in quo a professione solemniter differt. Hancque inæqualitatem Societatis, Bullæ et Constitutiones ostendunt, et non aliam, quod attinet ad prædictam traditionem.

20. At vero hæc differentia non satis est ad factum argumentum solvendum. Quod ita ostendo. Nam ex hac differentia solum sequitur, per hanc donationem Societatis cum voto castitatis non fieri personam inhabilem ad matrimonium perpetuo et irrevocabiliter, sicut fiunt alii religiosi solemniter professi. Quia, si illa donatio rescindatur, et consequenter vota tollantur, et persona in pristinam libertatem transeat, tolletur illa inhabilitas, sicut nunc etiam fit. Nihilominus tamen in hoc debet servari æquiparatio, quod si traditio professorum utrinque irrevocabilis, ab intrinseco et jure divino ac naturali reddit personam inhabilem ad matrimonium irrevocabiliter, etiam illa traditio Societatis reddet ab intrinseco personam inhabilem ad matrimonium, quamdiu non revocatur, licet per rescissionem prioris contractus possit auferri. Consequens autem est falsum; ergo etiam illa sententia falsa est. Probatur sequela, quia ideo dicitur professio natura sua et divino jure facere religiosum impotentem ad rite contrahendum matrimonium, quia cum jam non sit suus, sed ejus cui se donavit, non potest alteri valide donare seipsum; at vero, si hoc ita est, eadem ratione sequitur, simpliciter religiosum Societatis, quamdiu religiosus manet, et donatio sui, quam semel fecit, non rescinditur, non posse valide alteri se donare, ac subinde pro illo tempore non minus ab intrinseco esse inhabilem ad matrimo-

nium, quam in perpetuum religiosus solemniter professus.

21. *Impotentia ad donandum valide rem prius donatam, non provenit ex eo, quod prior donatio irrevocabilis sit, sed ex eo quod nemo potest donare quod non est suum.* — Probatur consequentia, quia impotentia ad donandum valide alicui rem prius alteri donatam, non provenit ex eo quod prior donatio irrevocabilis sit, sed ex eo quod nemo potest donare quod non est suum eo tempore in quo donationem facit. Unde si quis donavit agrum Petro, et tradidit illum, non potest illum Paulo donare, etiamsi prior donatio facta Petro revocabilis per ejus voluntatem sit, si eundem agrum donatori restituere velit; quia dum non revocatur, dominium vel potestatem in agrum non habet. Cum ergo ostensum sit, religiosum simpliciter Societatis non minus se donare religioni quoad abdicationem domini in seipsum, et translationem ejus in religionem, quam religiosum solemniter professum, profecto tam est impotens ad se tradendum alteri, quamdiu in illo statu permanet, quam semper sit solemniter professus in statu suo; si ergo in hoc talis impotentia sequitur ab intrinseco ex vi prioris traditionis, etiam in illo sequetur, durante statu. Quod autem hoc consequens falsum sit, constat ex progressu Societatis; nam in principio tales religiosi non fiebant inhabiles ad matrimonium, etiam durante statu, et postea per constitutionem Gregorii facti sunt inhabiles durante statu; et tamen nec traditio, nec vita, nec modus a religione institutus ad assumendum talem statum, immutata sunt; ergo signum est illam inhabilitatem non provenire ab intrinseco ex traditione, sed ex lege Ecclesiæ; ergo nec in donatione omnino irrevocabili, quam cæteri religiosi faciunt, id provenit ab intrinseco ex traditione, sed aliquid amplius ex parte Ecclesiæ necessarium est. Atque hoc argumentum, inductum ab exemplo cum paritate rationis, videtur mihi satis efficax, nec video quid possit convenienter responderi.

CAPUT VIII.

SUPERIOR OPINIO EX JURE IMPUGNATUR, ET SOLEMNITATEM VOTI CASTITATIS DE JURE HUMANO ESSE OSTENDITUR.

1. *Bonifacii textus principalis.* — *Sequitur ex prædicta sententia solemniter esse de jure*

divino.—Tertio principaliter argumentari possumus contra dictam sententiam, quia ex ea sequitur solemnitate voti castitatis religiosæ non esse de jure tantum ecclesiastico, sed de divino jure. Consequens falsum est; ergo. Minor patet ex Bonifacio Papa, c. unico, de Voto, in 6, dicente, *voti solemnitate sola Ecclesia constitutione inventam esse*, quæ verba retulit Gregorius XIII in dicta constitutione, *Ascendente Domino*. Et non solum probavit, verum etiam pro fundamento suæ decisionis, et reprobationis doctrinæ, quam ibi damnat, illam sumit. Unde constat, non ut privatum Doctorem, sed ut Pontificem, et Ecclesiæ magistrum ex cathedra loquentem, illam docuisse veritatem. De qua re plura in sequentibus, et præcipue in proprio tractatu de Societatis instituto, lib. 3, dicemus. Probatur ergo sequela principalis argumenti, quia status religionis, ut includit traditionem tribus votis essentialibus firmatam, de jure divino est, saltem in lege nova ex Christi institutione, ut in sequenti libro ostendemus. Sed illa traditio sic facta ex natura rei et de jure naturali inducit impedimentum irritans, et inhabilitat ad matrimonium contrahendum juxta illam sententiam, et totum id est de jure divino, estque necessarium, et sufficit ad voti solemnitate substantialem. Ergo ex illa sententia aperte sequitur, solemnitate voti castitatis non esse de solo ecclesiastico jure.

2. *Multi ex auctoribus concedunt sequelam.*—Ad hanc rationem, multi ex his qui illam sententiam in prædicto sensu defendunt, concedunt illum modum traditionis religiosæ per translationem domini ipsius religiosi in religionem esse ex divina Christi institutione, et consequenter etiam fatentur illam efficaciam voti solemnitis castitatis religiosæ ad subsequens matrimonium dirimendum esse de jure naturali; ac denique substantialem talis voti solemnitate esse etiam de jure divino. Et ad Pontifices respondent, locutos esse de solemnitate requisita, ut talis traditio rite et valide fiat, sicut nunc matrimonium, quoad substantiam et indissolubile vinculum, et quoad efficaciam irritandi secundas nuptias, durantibus primis, est de jure divino; nihilominus solemnitas nunc requisita ut matrimonium valide fiat, est de jure ecclesiastico, utique quod coram paroco et testibus fiat. Ita explicant illam Bonifacii decisionem plures Doctores, præsertim Theologi moderni, et Thomistæ, quos refert Sancius supra, n. 46; et Henric., dict. lib. 12, alias 2, de Ma-

trim., c. 5, ubi plures, qui contrarium docent, in eundem sensum trahere conatur. Et Covarruvias etiam illam sequitur interpretationem in 4 Decretal., 2 p., c. 7, § 4, n. 8; et citat Palud., in 4, dist. 38, q. 2, § *Septima divisio*; sed ibi expresse ait, *in voto solemnitate esse duo, scilicet, materiam, id est, essentiam voti, et solemnitate, tanquam formam; et in voto solemnitate materiam esse de jure divino et naturali, quia ipsemet vovens obligat, sed solemnitate esse ab Ecclesia*. Et sequitur ibi Supplementum Gabr., q. 4, art. 2, in fin., et uterque per materiam, seu voti essentiam aperte intelligit solam promissionem, quæ a voluntate pendet, cujus obligatio est de jure divino, et nemo, inquit, potest illam impedire. Unde omnem aliam voti solemnitate ab Ecclesia esse sentiunt, ut expressius declarat Palud., q. 4, art. 4, concl. 11; et Supplem., q. 4, art. 2, concl. 4, citans Gersonem, in Regul. Moral.

3. *Vera testus interpretatio.*—Vera ergo et communis jurisperitorum intelligentia est, Pontificem, in d. cap. unico, loqui de solemnitate substantiali voti, id est, de virtute, et efficacia quam habet ad irritandum subsequens matrimonium. Unde glossa ibi, notab. 1, ex eo quod dicitur in illo capite, solemnitate voti inductam esse constitutione Ecclesiæ, colligit, non votum ipsum, sed constitutionem Ecclesiæ esse, quæ dirimit matrimonium. Ubi eodem modo textum illum intelligunt Joan. Andr., Dominic., Archidiaconus, Anchar., Francus, et alii. Et videtur posse convinci ex ipso contextu. In quo imprimis consideranda est quæstio proposita his verbis: *Quod votum debeat dici solemnne, ac ad matrimonium dirimendum efficac?* Ubi aperte proponitur quæstio de illo voto solemnne, quod ratione suæ solemnitis vim habet dirimendi subsequens matrimonium. Ad respondendum autem huic quæstioni, Pontifex pro fundamento sumit, *quod voti solemnitas ex sola Ecclesiæ constitutione est inventa*. Ergo loquitur in his verbis de illa solemnitate, ratione cujus votum habet dirimere matrimonium, ac proinde supponit ipsam vim dirimendi matrimonium, quam tale votum habet, ex sola institutione Ecclesiæ profectam esse. Probatur hæc consequentia primo, quia, ut conveniens sit responsio, et fundamentum ejus, termini debent univoce, et in eadem accipi significatione in responsione, in qua in interrogatione positi fuerunt.

4. *Secundo confirmatur.*—Secundo, quia

si in illo fundamento esset sermo de sola solemnitate exteriori necessaria ex constitutione Ecclesiæ ad valorem actus, esset ineptissimum ad responsionem inferendam, quam Pontifex colligit. Tum quia illa solemnitas necessaria ad valorem actus etiam votis simplicibus potest adhiberi; posset enim Ecclesia statuere ut votum simplex castitatis et religionis non sit validum, nisi in tali ætate vel coram testibus factum; ergo quod talis solemnitas sit ex constitutione Ecclesiæ, impertinens est, ut inde colligatur quoddam votum sit solemnne ad dirimendum matrimonium. Tum etiam quia e contrario potest esse votum solemnne quoad traditionem personæ in Dei obsequium, et consequenter (juxta illam sententiam) habens vim dirimendi matrimonium, sine ulla alia solemnitate requisita ex institutione Ecclesiæ ad valorem actus. Ut olim virgines volebant in manibus Episcopi, et se tradebant illi in Dei obsequium cum solemnitate aliqua accidentali, non specialiter determinata ab Ecclesia ad valorem actus. Ergo ex illo fundamento sic intellecto non posset recte colligi sola duo vota ordinis et religionis esse solemnne quoad vim dirimendi matrimonium.

5. *Tertio.*—Tertio specialiter id confirmatur, quia Pontifex in illis verbis indifferenter loquitur de voto solemnne ordinis et religionis, et universaliter de omni voto habente solemnitate impeditivam matrimonii (ut sic dicam). At vero votum connexum ordini nullam requirit solemnitate extrinsecam inventam ab Ecclesia, ut dirimat matrimonium. Nam si quis ordinetur subdiaconus cum sola solemnitate substantiali sacri ordinis, quæ non est ex constitutione Ecclesiæ, sed divina, erit inhabilis ad matrimonium, et habebit votum solemnne sine alia solemnitate inventa ab Ecclesia, præter constitutionem, qua voluit talem clericum esse inhabilem ad matrimonium, vel mediante voto, vel ex efficacia talis legis, ut sumitur ex Concilio Trident., sess. 24, c. 9. Ergo respectu talis voti et solemnitis ejus impertinens esset illud fundamentum, quod solemnitas extrinseca necessaria ad valorem actus est ex sola constitutione Ecclesiæ, cum votum ordinis possit esse validum, sicut solemnne, sine tali extrinseca solemnitate. Dicit fortasse aliquis, sola constitutione Ecclesiæ inductum esse ut tale votum sit annexum ordini sacro, et hanc esse in illo voto solemnitate solo jure ecclesiastico inventam. Sed contra, quia neque hoc

satis est ut votum annexum ordini irritet matrimonium subsequens; nam, ut supra dictum est, potuisset Ecclesia illi conjungere simplex votum, seu simplicem obligationem servandi castitatem, non inhabilitando personam. Ergo necesse est ut solemnitas per Ecclesiam inducta, sit ipsamet inhabilitatio personæ, seu efficacia data voto ad illam inducendam. Ergo de hac solemnitate loquitur Pontifex quoad votum; ergo, cum generatim et indifferenter loquitur, de eadem loquitur in omni voto quod illam habet.

6. *Probatur quarto.*—Quarto id aperte colligitur ex verbis decisionis, seu conclusionis ex tali fundamento illatæ: *Præsentibus duobus declarandum oraculo sanctionis, illud solum votum debere dici solemnne quantum ad post contractum matrimonium dirimendum, quod solemnizatum fuerit per susceptionem sacri ordinis, aut per professionem, etc.* Hæc enim decisio et illatio ex priori fundamento in hoc necessario fundari debet, quod Ecclesia per suam constitutionem tantum illis duobus votis illam vim dirimendi matrimonium subsequens contulit; ergo de solemnitate, quantum ad hunc effectum, locutus fuerat antea Papa, cum in suo fundamento sumpsit solemnitate voti ex sola constitutione Ecclesiæ introductam esse. Probatur consequentia, tum ex univocatione terminorum, quæ in toto discursu servanda est; tum etiam quia præter illa vota, possent alia reputari, et affirmari solemnne quoad vim dirimendi matrimonium, si alioquin haberent aliquam solemnitate requisitam ex constitutione Ecclesiæ ad valorem voti. Et e contrario nullum esse posset votum solemnne quoad irritandum matrimonium subsequens, nisi haberet aliquam solemnitate extrinsecam requisitam ad valorem voti, quod falsum esse jam ostensum est. Est ergo hæc in virtute Pontificis argumentatio: illa tantum vota sunt solemnne, quibus Ecclesia contulit solemnitate, id est, vim irritandi matrimonium; sed solis illis duobus votis Ecclesia vim illam contulit; ergo illa duo tantum sunt solemnne quoad matrimonium subsequens dirimendum.

7. *Probatur quinto.*—Gregorii XIII decisio.—Quinto, ac principaliter hæc intelligentia et resolutio ex alia decisione Gregorii XIII tam aperte comprobatur, ut jam omnis alia expositio improbabilis et reprobata ac prohibita esse videatur. Cum enim Gregorius XIII, in Bulla *Quanto fructuosius*, anno 1582 in

confirmationem instituti Societatis edita, inter alia declarasset, eos, qui absque professione solemniter per tria vota simplicia Societati incorporantur, vere et proprie religiosos esse, et tales esse ab omnibus judicandos et appellandos, præcipiendo ne quisquam hoc in dubium revocare audeat, nihilominus postea non defuit qui et contrarium docere, et declarationem Pontificis vel perperam interpretari, vel temerario ausu despiciere et damnare ausus fuerit. Hanc autem erroneam temeritatem volens corripere et damnare idem Pontifex, in alia Bulla, *Ascendente Domino*, anno 1584 edita, ad coarguendum illorum errorem, verba Bonifacii præmittit, dicens: *Non considerantes voti solemnitate sola Ecclesie constitutione inventam esse; triaque hujusmodi Societatis vota, tametsi simplicia, ut substantialia religionis vota ab hac Sede fuisse admessa, illaque emittentes in statu religionis vere constitui, quippe qui per ea ipsa se Societati dedicant, atque actu tradunt, sequæ divino servitio emancipant.* In his ergo verbis aperte loquitur Gregorius de solemnitate substantiali, quæ rigorosum et propriissimum votum constituit, illudque ab omni simplici distinguit; et illam solemnitate dicit esse ex sola constitutione Ecclesie. Ac de eadem tacite Bonifacium interpretatur, illumque in modo procedendi et decidendi imitatur. Nam ad damnandos Theologos impugnantem institutum Societatis, et contra prius suum decretum contumaces, pro fundamento sumit, *solemnitatem voti sola institutione Ecclesie inventam esse.* Ergo necesse est ut in dicto sensu de solemnitate voti loquatur, quia illi Theologi de illa solemnitate voti loquebantur, et quia vota scholarium aut coadjutorum Societatis illa carebant, ideo dicebant non constituere verum religionis statum. Ergo, ut Pontifex firmum fundamentum jaciatur, necesse est ut de eadem solemnitate voti loquatur, cum dicit esse ab Ecclesia inventam.

8. Deinde illi adversarii non negabant solemnitatem illam, quæ consistit in modo profitendi vel contrahendi cum religione, cum extrinsecis conditionibus, vel solemnitatibus necessariis ad solemnitatem actus, esse ab Ecclesia inventam, quia de hoc nullus dubitavit unquam. Imo D. Thomas (cujus doctrinam sequi illi Theologi profitebantur) in 4, dist. 38, q. 1, art. 2, in corpore, dicens votum solemnizari per traditionem factam in manu prælati religionis approbatæ, addit, *servatis aliis circumstantiis, quæ secundum*

jura determinantur. Cum ergo ait Gregorius illos Theologos non considerasse, solemnitatem voti esse ex sola Ecclesie constitutione, non loquitur de hac solemnitate quæ in dictis circumstantiis consistit. Ergo e converso fundamentum Pontificis est, solemnitatem essentialem voti esse ex sola Ecclesie constitutione. Præterea ex hoc fundamento infert Pontifex, vota simplicia Societatis posse esse substantialia religionis, et verum religionis statum constituere, etiamsi careant illa peculiari solemnitate, quam vota professorum habent. Ergo necesse est ut de hac ipsa peculiari solemnitate loquatur, cum dicit esse ex Ecclesie constitutione; simul etiam docens, sicut Ecclesia instituit verum religionis statum cum illa solemnitate votorum, ita etiam posse sine illa admittere vota simplicia, ut substantialia, et sufficientia ad religiosum statum constituendum.

9. Denique hinc etiam argumentum supra factum roboratur; nam Gregorius de his Societatis votis agnoscit esse substantialia religionis vota, et a Sede Apostolica admitti, ac legitimo modo, et cum circumstantiis approbatis ecclesiastica constitutione emitti in religione approbata, post legitimam ætatem et probationem, etc., et cum vera traditione fieri, et ideo constituere religiosos, *non secus ac ipsos, tum Societatis, tum aliquorum regularium ordinum professos*, ut inferius dicitur; ergo nihil, quod ad jus divinum pertinet, in his votis desiderari potest, ut solemnia sint. Ergo solemnitas, quæ illis deest, et votis professorum inest, non est divini, sed humani juris, nec est traditio, sed aliquid aliud, quod per constitutionem Ecclesie additum est.

10. *Quid desit simplicibus Societatis votis, ne sint solemnia.* — Dices: quid ergo deest tunc his votis Societatis, quominus solemnia sint, cum illis addiderit Gregorius vim dirimendi matrimonium subsequens; nam hoc satis est ut votum sit solemnne, ut patet in voto sacrorum ordinum? Responderi potest, ad solemnne votum religionis, non satis esse quod subsequens matrimonium irritare valeat, sed etiam præcedens non consummatum. Sed hoc imprimis controversum est, an, scilicet, hæc vota Societatis hanc habeant efficaciam, de quo infra dicturi sumus. Et deinde licet illam non habeant, simpliciter erunt solemnia, sicut votum clericorum. Respondeo igitur, illi deesse quod non inhabilitant personam simpliciter ac perpetuo, sed solum quamdiu durant. Non habent autem

durationem absolute perpetuam, quia non sunt annexa professioni perpetuæ ex utraque parte, sed traditioni dissolubili per repudiationem acceptantis; et ideo non habent vim ad solemnizandum votum sufficientem. At vero sicut est ex peculiari institutione Ecclesie, quod hæc vota talis sint conditionis dissolubilis, ita etiam in aliis religionibus ex jure positivo Ecclesie habet professio indissolubilitatem ex parte acceptantis. Nam ex natura rei posset religio cedere juri suo, et professum a servitute religiosa, quam se voluntarie donando contraxerat, et ab obedientia, quam promiserat, liberum dimittere, saltem ipso religioso consentiente. Quia ex natura rei contractus dissolvi potest per voluntatem contrahentium, et unusquisque cedere potest promissioni vel donationi sibi factæ, nec potest seipsum reddere inhabilem ad cedendum juri suo, per solam suam voluntatem; quia semper potest illam mutare, dummodo fiat sine injuria alterius. Quod ergo nunc religio uniens sibi religiosum per professionem solemnem non possit amplius vinculum dissolvere, etiam consentiente religioso, non est de jure naturali, nec ex divino positivo, quod ostendi potest; est ergo juris ecclesiastici, ut sumi potest ex c. ult. de Regular. Quidquid ergo solemnitatis in votis professorum reperitur, quod votis Societatis simplicibus desit, jure ecclesiastico inventum est, et traditioni ac votis superadditum.

CAPUT IX.

RATIONE OSTENDITUR TRADITIONEM RELIGIOSAM EX SOLO JURE NATURALI NON IRRITARE SUBSEQUENS MATRIMONIUM.

1. *Utrum traditio sit de jure divino.* — Ultimo, ne solis exemplis vel auctoritate niti videamur, ratione sententia illa improbanda est. Duo autem dicit principaliter: unum est, traditionem illam, quæ religioni in Dei obsequium fit, de jure divino esse necessariam ad statum religiosum constituendum, quamvis modus faciendi illam, per Ecclesiam determinetur; alteram est, traditionem illam semel factam ex ipso jure naturæ reddere personam inhabilem ad matrimonium valide contrahendum. Et de primo quidem nunc non multum contendimus: in bono enim sensu concedere possumus esse de jure divino, ut status religionis per traditionem propriæ personæ, talem statum assumptis, factam in

manu alicujus, qui illam acceptet, et per illam peculiare jus in personam religiosam acquirat, constituatur; sive illa traditio sit simpliciter necessaria ad statum religiosum, et de illius essentia, sive pertineat ad quamdam veluti speciem ejus, seu peculiarem modum constituendi illum statum. Quia fortasse potest etiam sine illa per sola tria vota alio modo constitui; et forte aliquando usitatum ita fuit, licet nunc non sit in usu, de qua re infra, tractando de origine hujus status, et de modo illum profitendi tractandum erit. Juxta hunc autem posteriorem dicendi modum, qui satis probabilis est, non potest traditio illa ita de jure divino reputari, ut jus divinum statuerit vel instituerit statum religiosum illo modo determinate faciendum, sed vel illo vel alio sufficiet. Atque illa traditio non ut existens (ut sic dicam), sed ut possibilis erit de jure divino, vel (quod in idem redit) potius potestas instituendi talem traditionem et acceptandi illam, erit de jure divino, quam ipsa traditio seu actualis ejus institutio; sicut alias de excommunicatione, et aliis censuris, et de sacramentalibus diximus. Quia vero ad præsens non refert, damus absolute hujusmodi traditionem quoad substantiam esse de jure divino, quamvis modo ab Ecclesia præscripto fieri debeat.

2. *Probatur traditionem non irritare matrimonium solo jure divino.* — Addimusque circa secundum punctum, etiam traditionem legitime factam, et a jure divino manantem, non irritare matrimonium subsecutum, ex vi solius juris divini. Probatur primo, quia si traditio illa spiritualis de se et ab intrinseco repugnat cum traditione carnalis vinculi matrimonii, etiamsi fiat absque speciali voto castitatis, irritabit matrimonium subsequens. Consequens est falsum; ergo. Probatur sequela, quia si illa traditio intrinsece pugnat cum matrimonio, et irritat illud, ideo est quia per illam abdicat persona sui dominium a se, et transfert in alium, ideoque jam non potest alteri se donare. At vero per solam donationem fit illa abdicatio et translatio domini, etiamsi votum castitatis non addatur; ergo etiam sic facta irritabit matrimonium. Consequens autem falsum est; ergo, etc. Major nota est ex fundamento contrariæ sententiæ. Minor autem etiam est in jure manifesta, et usu etiam est nota; quia quotidie fiunt translationes dominiorum per puras donationes, sine additione alicujus promissionis, vel voti, aut juramenti. Et ratio est, quia voluntas ab-